

Programme Learning Outcomes in Bachelor of Arts (Multidisciplinary, Single Major, Honours and Honours with Research) as per NEP 2020

1. Acquire a comprehensive understanding of relevant concepts, theories, and principles in the field.
2. Develop practical skills and technical expertise to effectively apply knowledge in realworld situations.
3. Apply acquired knowledge and skills to solve complex problems and make informed decisions.
4. Communicate effectively, both orally and in writing, with diverse audiences and in various contexts.
5. Apply critical thinking skills to analyse information, evaluate arguments, and generate innovative solutions to complex problems.
6. Demonstrate ethical integrity and social responsibility in decision-making and actions.
7. Embrace continuous learning and adaptability for staying current in the field.
8. Foster innovative thinking and generate new ideas to tackle challenges and seize opportunities.
9. Develop proficiency in research methods to contribute to the advancement of knowledge in the field.
10. Apply interdisciplinary analysis to solve complex problems with evidence-based approaches.

NEP 2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਆਰਟਸ (ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਸਿੰਗਲ ਮੇਜਰ, ਆਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਰਜ਼) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

1. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।
2. ਅਸਲ ਸੰਸਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੋ।
3. ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।
4. ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਿੰਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰੋ।
5. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।
6. ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
7. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ।
8. ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।
9. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੋ।
10. ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24	
Part A - Introduction	
Subject	Panjabi
Semester	1 st
Name of the Course	Bachelor of Arts
Course Code	B23-PNB-101
Name of the Paper	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Adhunik Panjabi Kavita Ate Viharak Punjabi)
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-1 MCC-1
Level of the course (As per Annexure-I)	100-199
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ	ਅੰਕ : 14
II	2. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ 2.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ 2.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਕਾਅ	ਅੰਕ : 14
III	3. ਕਾਵਿ ਨਾਦ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੌਮਲ, ਪਾਸ਼, ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ- ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ) 3.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 3.2 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ 3.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	ਅੰਕ : 14

	3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 3.5 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ 4.1 ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.2 ਕਿਰਿਆ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.3 ਮੁਹਾਵਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ 4.4 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	ਅੰਕ : 14
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks > Theory • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006	

Subject: Punjabi

Name of Paper:

Adhunik Punjabi Kavita

Ate vikasak Punjabi

COURSE TYPE: MAJOR

- 24-27, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰੀ → ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ।
 ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਠਿਓਂਕਾ, ਪਠਿਓਂਕਾ
- 1-3, ਮੰਗਲਵਾਰ → ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਤੌਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ।
- 7-10, ਮੰਗਲਵਾਰ → ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਯੁੱਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਤ
 ਸਿੱਖੇ: ਗੀਤ, ਖੁਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਗਲਪ ।
- 14-17, ਮੰਗਲਵਾਰ → ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਚਿਤ੍ਰਿਤਾਗਰ ਪਿਠਿਓਂਕਾ
 ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ।
- 21-24, ਮੰਗਲਵਾਰ → ਸਾਮੁੱਹਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਦਿਸ਼ੀਆਂ
- 28-31, ਮੰਗਲਵਾਰ → ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਲੀਲਾਵਤੀ ਖੀਲ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ
 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਾਫਿਕਾਤਾਗਰ ਅਧਿਐਤ
- 04-07, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ → ਡਾ. ਅੰਗ ਸਿੰਘ, ਯਾਦਾ ਵਾਕਦੀਤ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ
 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਫਿਕਾਤਾਗਰ ਅਧਿਐਤ
- 11-14, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ → ਸਿਦ੍ਹ ਰਾਮ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਯੀਰ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ
 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਾਫਿਕਾਤਾਗਰ ਅਧਿਐਤ
- 18-21, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ → ਰਮੇਸ਼ ਰਾਮ, ਤਰਿਲੋਕ ਸਿੰਘ ਰੋਮਕ ਸੀਖ ਤੇ
 ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਾਫਿਕਾਤਾਗਰ
 ਅਧਿਐਤ ।
- 25-28, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ → ਸੁਖ ਸੀਮਾ, ਪਾਸ਼ ਦਾ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ
 ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ, ਮਾਫਿਕਾਤਾਗਰ ਅਧਿਐਤ ।

2-04, ਮਾਰਤੁਕਾਰ → ਉਪਰੋਕਤ ਰਵੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਦੇ
ਬੰਨ੍ਹੇ ਪਿਛੇ ਲਗਾਓ ।

09-12, ਮਾਰਤੁਕਾਰ → ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਖੇ ਚਮ ਨਾਲ ਨਿਵੇਪਿਤ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੀਤਿਮਾ

16-19, ਮਾਰਤੁਕਾਰ → ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਲਾਸਣ ਨੇੜੇ ਚੰਗਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਦੇ
ਵਿਲਾਸਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ।

23-26, ਮਾਰਤੁਕਾਰ → ਗਾਂਢ, ਖੜਕਾਂਢ, ਵਿਰਿਮਾ ਯਠਿਠਾਗਾਂ ਨੇੜੇ
ਪਿਠਾਂ ।

01-02, ਨਵੰਬਰ → ਮੁਗਢਾ : ਮਠ, ਯਠਿਠਾ, ਖੜਕਾਂ

06-09, ਨਵੰਬਰ → ਮੁਗਢਾ, ਮੁੱਠ, ਮੁਗਢਿਆਂ ਦਾ ਵਿਲਾਸਣ ਪੁੱਠੇ
ਲਾਇਆਂ ।

13-16, ਨਵੰਬਰ → ਚੰਗਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਨੇੜੇ ਮੁਗਢਿਆਂ ਪੁੱਠੇ ਘੱਟ
ਰਿੰਗ ਰੁਝਾਨ

20-23, ਨਵੰਬਰ → ਚੜ੍ਹੀ ਨਾ ਚੜ੍ਹੀ, ਲਗਾਇਆਂ 2,
ਚਿਕਨੀ ਪ੍ਰੀਤਿਮਾ

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24	
Part A - Introduction	
Subject	Panjabi
Semester	1 st
Name of the Course	Bachelor of Arts
Course Code	B23- PNB -103
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan-Pachhan
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-M1

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਅੰਕ : 7 1.1 ਅੱਖਰਾਂ/ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਅੱਖਰ ਉਚਾਰਣ 1.2 ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ ✓ 1.3 ਸਵਰ-ਵਿਅੰਜਨ ✓ 1.4 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਿਯਮ ✓	
II	2. ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅੰਕ : 7 2.1 ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ, 2.2 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ) 2.3 ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ-ਨਾਂਵ, ਪੜ੍ਹਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਕਲਜ਼ (ਨਿਪਾਤ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ	
III	3. ਵਾਕ ਬੋਧ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ ਅੰਕ : 7 3.1 ਵਾਕ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਾਕ ਵੰਡ 3.2 ਅਰਥ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਾਵਲੀ (ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਪਰੀਤਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ)	
IV	4.1 ਚਿੱਠੀ ਪੁੱਤਰ ਲੇਖਣ : ਅਰਥ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਅੰਕ : 7 4.2 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ✓	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 15 Marks > Theory <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks 		End Term Examination: 35 Marks
Part C- Learning Resources		
1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006	
4. Gurinder Singh Mann	An Introduction to Punjabi, Punjabi University, Patiala	

Copy of the syllabus with minor changes applicable w.e.f. the session 2015-16

B.A Part-III
ਬੀ. ਏ. ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ

ਸਮੇਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ (ਇਲੈਕਟਿਵ)

ਕੁਲ ਨੰਬਰ : 100

(ਪੇਪਰ : 80 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 20)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

1. ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ	15 ਨੰਬਰ
2. ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਦ ਸੰਗ੍ਰਹਿ	15 ਨੰਬਰ
3. ਕਾਵਿ ਰੂਪ (ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਜੰਗਨਗਮਾ, ਕਾਫੀ, ਬਾਰਾ ਮਾਹ, ਮਹਾ ਕਾਵਿ, ਰੁਬਾਈ, ਗਜ਼ਲ)	20 ਨੰਬਰ
4. ਅਨੁਵਾਦ (10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ)	10 ਨੰਬਰ
5. ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ	10 ਨੰਬਰ
6. ਵਸਤੂ-ਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ)	10 ਨੰਬਰ

ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
(ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ, ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ, ਦਮੋਦਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ)
2. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ (ਸੰਪਾ.), ਗੱਦ ਦਰਪਣ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

1. ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ, ਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਬਣਦੇ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ

ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਾਰ ਪੈਰ੍ਹੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ 10 (5+5) ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਗੱਦ ਦਰਪਣ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਗੱਦਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ, ਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਦ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਬਣਦੇ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਗੱਦ ਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ੇ- ਵਸਤੂ, ਸਾਰ, ਸਾਹਿਤਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਗੱਦ ਰਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੁਟ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
3. ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਚਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20(10+10) ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. 10 ਸ਼ਬਦ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. 10 ਸ਼ਬਦ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚੋਂ 10 ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਠ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ (5 ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ ਅਤੇ 5 ਗੱਦ ਦਰਪਣ ਵਿਚੋਂ) ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ

→ ਸਮੁੱਚੇ ਮਿਲੇਵਸ ਤੋਲ ਮਾਣ - ਯਕੀਨ,
ਵਾਇ - ਜੋਤਾਂ ਵਿਤਾਥ ਵਿੱਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੀ ਸੀਦ
ਲਾਂ ਤੇ ਰਚਨਾ।

→ ਜੇ ਕਿਉਂ ਜੇਹੇ ਨਾਮੀਆਂ ਘਾਠ ਗੁਰੂ ਤੁਥਾ ਨੀਮਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋਠ
ਗਾਇਕਾਂ ਯੰਤ ਪਰਵਾਣ ਯੰਤ ਪਰਥਾਨ ਬੁਠਾਨਕ ਬੰਗਾਨਕ ਵੀਮਾ
ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਜੇਹੇ ਹਿ ਪਥੀਆ ਘਾਠਾਨਾਂ ਲਾਂ ਤੇ ਸੁਥੇਰਾਂ ਦੀ
ਯਾਠਗਤ ਲਾਧਿਮੈਂ, ਵੇਰੋਂ ਤੁਠ ਲਾਂ ਤੇ ਨਾਰ

ਗਾਠਗਤ

→ ਵਿਤਾਥ ਵਾਇ - ਜੋਤਾਂ, ਵਿੱਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨੀਮਾਰ ਦੇਵ ਜੀ ਸੀ
ਸੀਦ ਤੇ ਰਚਨਾ। ਜੇਹੋਂ ਵੀਠਪ ਰੋਠ ਹੈ ਨਾਨਕ ਰਿਤਾਂ ਲਾਂ
ਰੋਠ, ਇਹ ਜੇਹੇ ਸੁਥੇ ਵੀ ਹੈ ਵੇਰੋਂ ਪਠੇ ਗੁਰੂ ਯਾਦੀ ਯਿਤਾਂ
ਕਾ ਸਿੰਘ ਦਿਲਾਠੇ ਵੇਰੋਂ ਲਾਂ ਤੇ ਸੁਥੇਰਾਂ ਦੀ ਯਾਠਗਤ ਲਾਧਿਮੈਂ,
ਨਾਰ ਲਾਂ ਤੇ ਵੇਰੋਂ ਤੁਠ।

→ ਵਿਤਾਥ 'ਗੌਰ - ਰਥਪਣ' ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਥਾ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਸੀਦ
ਤੇ ਰਚਨਾ।

→ ਯੰਮਾਥੀ ਘਾਠ - ਤੀਤ ਸਿੰਘ ਯਾ ਘਾਠਾਨ / ਦਿਲਾਗਤ / ਰਥਾਤ ਨਾਰ /
ਨਾਰ / ਲਾਧਿਮੈਂ ਨਾਰ ਲਾਧਿਮੈਂ।

→ ਯੇ: ਸੁਥੇ ਸਿੰਘ ਸੀਦ ਤੇ ਰਚਨਾ। ਵੇਰੋਂ ਯਾ ਯਿਮਾਰ ਸਿੰਘ
ਦੀ ਯਾਠਗਤ: ਨਾਰ ਦਿਲਾਗਤ / ਰਥਾਤ ਨਾਰ ਲਾਂ ਤੇ ਲਾਧਿਮੈਂ
- ਤੁਠ ਲਾਧਿਮੈਂ।

→ ਘਾਠ ਸਿੰਘ ਰਥਾ ਨਾਰਾਥੀ: ਸੀਦ ਤੇ ਰਚਨਾ। ਵੇਰੋਂ - ਰਥ
ਸਿੰਘ ਯਾ ਯਾਠਗਤ / ਦਿਲਾਗਤ / ਨਾਰ / ਰਥਾਤ ਨਾਰ ਲਾਂ ਤੇ
ਲਾਧਿਮੈਂ ਨਾਰ ਲਾਧਿਮੈਂ।

→ ਯਿ: ਤੇਸਾ ਸਿੰਘ: ਸੀਦ ਤੇ ਰਚਨਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
ਦੀ ਯਾਠਗਤ / ਨਾਰ / ਦਿਲਾਗਤ / ਰਥਾਤ ਨਾਰ ਲਾਂ ਤੇ ਲਾਧਿਮੈਂ
- ਤੁਠ ਲਾਧਿਮੈਂ।

→ ਖਿਪਰੋਠ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕ ਨੀਦੀਪਤ ਸੇਥੇਰ ਯੀਠਿਮਾ।

→ ਖਿਪਰੋਠ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕ ਨੀਦੀਪਤ ਵੇਰੋਂ - ਸਿੰਘ ਵੇਰੋਂ।

ਸੁਥੇਰ

→ ਵਿੱਠਾ ਵਾਇ ਯਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਰੋਂ: ਸੀਦ ਤੇ ਰਚਨਾ। ਵਿੱਠਾ
ਜੇਹੇ ਦੀ ਯਾਠਗਤ ਲਾਧਿਮੈਂ / ਨਾਰ / ਦਿਲਾ

→ ਗੌਰ ਰਥਪਣ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਥੇਰੀਆ ਪੁਠਾ ਪੁਠਾ ਵੇਰੋਂ ਯਾ ਸੀਦ ਤੇ
ਰਚਨਾ।

→ ਘੁਰਾ ਵੇਰੋਂ ਤੁਠਾ ਵੇਰੋਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਯਾ ਯਾਠਗਤ / ਨਾਰ /
ਦਿਲਾਗਤ / ਰਥਾਤ ਨਾਰ / ਲਾਧਿਮੈਂ ਨਾਰ ਲਾਧਿਮੈਂ।

- યુ: રમન મિલ્ક મોડે યુ: લખિત કુમાર મેન શ મીધ કે રચા ।
- વ્યુ: મેષી મચ્છીમડ કુ, નીવેરુવર ત્રિવેચ શ મોર યાઠગડ ।
દિગાગડ / માઠ / માફેરુગડ / રકાડમર નાધિમોડ,
- યુ: મારિવ મિલ્ક મીધ કે રચા ।
- યાઠ દિઠ ગી ગુમિમાઈ ફેષ શ યાઠગડ / માઠ દિગાગડ / દિગાગડ
રકાડમર / માફેરુગડ નાધિમોડ,
- ગુરુવચ મિલ્ક શ મીધ કે રચા । મોઠ મિમલક યિમાઠ ફેષ
શી માઠ / યાઠગડ / દિગાગડ / માફેરુગડ / રકાડમર નાધિમોડ,
- હુપેરુડ મિલ્કવમ કાક નીવેપિડ દુનડ મિમલ વુનડ ।
- અવડુધા → વ્યુ: વાઠગી: મીધ કે રચા । કાઠરુ નરુરુરી ફેષ શ માઠ
~~યાઠગડ~~ યાઠગડ / દિગાગડ / રકાડમર / માફેરુગડ નાધિમોડ,
- વ્યુ: વાઠગી: મીધ કે રચા । ગુરુવાઈ ફેષ શ યાઠગડ /
માઠ / દિગાગડ / રકાડમર / માફેરુગડ નાધિમોડ,
- મધી વધી વાપા ઠગીર : મીધ કે રચા । મધેરાં શ યાઠગડ
દિગાગડ નાધિમોડ,
- જાઠિડ રુપ વિના, મેગામ, દાઠ, વાઠગી, ગમુક, રુવાઈ
શ દિગાગડ પુરુદા નાધિમોડ,
- કદેવર → ઠિરુ કે યેમાઈ માઠદાર ।
- દાઠ રાઈ-યાઠ દિઠે કાઈ ગુરુમ મીધ કે રચા ।
- વિડાવ ગર રુપટ દિઠે ગિમાઈ ગેરુ મિલ્ક રુપ મીધ કે રચા ।
- ઠિડુવરુ રી મમલ મિલ્ક શ યાઠગડ / દિગાગડ / માઠ /
રકાડમર / માફેરુગડ નાધિમોડ,
- ગિમાઈ ગુરુરુ મિલ્ક : મીધ કે રચા । મોઠાં માપા મધી મુબા
ફેષ શ માઠ ।
- જાઠિડ રુપ દિઠે મગંરાઈ મોડે શાઈ શ દિગાગડ પુરુદા નાધિમોડ
- હુપેરુડ મિલ્કવમ કાક નીવેપિડ દુનડ-મિમલ વુનડ ।
- હુપેરુડ મિલ્કવમ કાક નીવેપિડ મેધે પી વિમા ।
- & મિલ્કડી પી વિમા ।

Copy of the syllabus with minor changes applicable w.e.f. the session 2015-16

B.Sc. Part-II
ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਭਾਗ ਦੂਸਰਾ

ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਸਰਾ

ਵਿਸ਼ਾ : ਪੰਜਾਬੀ (ਕੰਪਲਸਰੀ)

ਕੁਲ ਨੰਬਰ : 50

(ਪੇਪਰ : 40 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਸਮਾਂ: 3ਘੰਟੇ

ਸਲੇਬਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

1. ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ	10 ਨੰਬਰ
2. ਚੋਣਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ	10 ਨੰਬਰ
3. ਇਸਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ	05 ਨੰਬਰ
4. ਪੈਰਾ (ਮੌਜੂਦਾ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ)	05 ਨੰਬਰ
5. ਸੁਧ-ਅਸੁਧ	05 ਨੰਬਰ
6. ਕੰਪਿਊਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ	05 ਨੰਬਰ

ਸਲੇਬਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ (ਸੰਪਾ.), ਕਾਵਿ ਤਰੰਗਾਂ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
(ਕੇਵਲ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ : ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਮੁਕਬਲ, ਹਾਸ਼ਮ, ਅਤੇ ਨਜ਼ਾਬਤ)
2. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
(ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਣੀਆਂ ਹਨ)

ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ :

- 1) Account : ਖਾਤਾ
- 2) Address : ਸਿਰਨਾਵਾਂ

3) Application :	ਅਮਲਕਾਰੀ
4) Audio :	ਆਵਾਜ਼
5) Backup :	ਉਤਾਰਾ-ਸੰਭਾਲ
6) Bar :	ਪੱਟੀ
7) Bold :	ਗੂੜਾ
8) Browser :	ਜਾਲ-ਖੋਜਕ
9) Bulleting :	ਗੋਲਾਕਾਰੀ
10) Call :	ਸੱਦ
11) Camera :	ਚਿੱਤਰਕਸ਼ੀ-ਜੰਤਰ
12) Click :	ਦੱਬਣਾ
13) Column :	ਬੰਮ
14) Command :	ਹੁਕਮ
15) Computer :	ਗਣਕ-ਜੰਤਰ
16) Connection :	ਮੇਲ
17) Copy :	ਉਤਾਰਾ
18) Corpus :	ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ
19) Cut :	ਹਟਾਉਣਾ
20) Data :	ਅੰਕੜਾ
21) Database :	ਅੰਕੜਾਸ਼ਾਲਾ
22) Delete :	ਹਟਾਉਣਾ
23) Digital :	ਅੰਕੀ
24) Directory :	ਮੂਲ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਕਾ
25) Disk :	ਤਵਾ
26) Disk Drive :	ਤਵਾ-ਚਾਲਕ
27) Download :	ਉਤਾਰਨਾ
28) Drive :	ਚਾਲਕ
29) Electrical :	ਬਿਜਲਈ
30) Electronic :	ਬਿਜਲਾਣਵੀ

31) E-mail :	ਬਿਜਲ-ਡਾਕ
32) Explorer :	ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲਕ
33) File :	ਮਿਸਲ
34) Folder :	ਮਿਸਲ-ਪਟਾਰਾ
35) Format :	ਖਾਂਚਾ
36) Home Screen :	ਮੁੱਖ-ਸਤਹ
37) Input :	ਆਗਤ
38) Install :	ਲਾਗੂ (ਕਰਨਾ)
39) Internet :	ਅੰਤਰਜਾਲ
40) Internet Explorer :	ਅੰਤਰਜਾਲ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲਕ
41) Italic :	ਟੇਢਾ
42) Key :	ਬਟਣ
43) Keyboard :	ਬਟਣ-ਫੱਟਾ
44) Line Spacing :	ਸਤਰ-ਦੂਰੀ
45) Matter :	ਸਮੱਗਰੀ
46) Memory :	ਯਾਦ
47) Memory Card :	ਯਾਦ-ਪੱਤਾ
48) Menu :	ਆਦੇਸ਼-ਸੂਚੀ
49) Microphone :	ਧੁਨੀ-ਆਗਤ-ਜੰਤਰ
50) Mobile :	ਜੇਬੀ
51) Network :	ਪਾਸਾਰ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ
52) Numbering :	ਅੰਕਕਾਰੀ
53) One Drive :	ਇਕ-ਚਾਲਕ
54) Online :	ਜੁੜਿਆ
55) Operating System :	ਸੰਚਾਲਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ
56) Operator :	ਵਰਤੋਂਕਾਰ
57) Option :	ਵਿਕਲਪ
58) Output :	ਨਤੀਜਾ

59) Painting :	ਚਿੱਤਰਕਲਾ
60) Password :	ਪਛਾਣ-ਸ਼ਬਦ (ਸੰਕੇਤ)
61) Paste :	ਚਿੱਬੇੜਨਾ
62) PC :	ਨਿੱਜੀ ਗਣਕ-ਜੰਤਰ
63) Pen Drive :	ਅੰਕੜਾ-ਕਿੱਲੀ
64) Picture Gallery :	ਚਿੱਤਰ-ਗਲਿਆਰਾ
65) Pixel :	ਚਿੱਤਰ-ਅੰਸ਼
66) Portable :	ਚੱਕਵਾਂ
67) Presentation :	ਪੇਸ਼ਕਸ਼
68) Processor :	ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ-ਇਕਾਈ
69) Record :	ਇਕੱਤਰ-ਅੰਕੜੇ
70) Removable Disk :	ਹਟਾਉਣਯੋਗ-ਤਵਾ
71) Row :	ਪਾਲ
72) Save :	ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ
73) Scanner :	ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਕ
74) Screen :	ਸਤਹ
75) Scroll :	ਘੁਮਾਉਣਾ
76) Search :	ਲੱਭਣਾ
77) Search Bar :	ਖੋਜ ਪੱਟੀ
78) Search Engine :	ਖੋਜ-ਇੰਜਣ
79) Security :	ਸੁਰੱਖਿਆ
80) SIM Card :	ਗਾਹਕ-ਪਛਾਣ-ਪੱਤਾ
81) Slide Show :	ਸਰਕਵਾਂ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ
82) Smart :	ਆਧਿਨਕ
83) SMS :	ਸੰਖੇਪ-ਸੁਨੇਹਾ-ਸੇਵਾ
84) Speaker :	ਧੁਨੀ-ਨਤੀਜਾ-ਜੰਤਰ
85) Spreadsheet :	ਵਿਸਥਾਰੀ-ਤਲ-ਅਮਲਕਾਰੀ
86) Storage Device :	ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ-ਜੰਤਰ

87) Text :	ਲਿਖਤ
88) Tool Box :	ਸੰਦ-ਬਕਸਾ
89) Type :	ਅਕਸੀਕਰਣ
90) Underline :	ਸਤਰਾਂਕਿਤ
91) Update :	ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ
92) Upload :	ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ
93) USB :	ਸਰਬ-ਕ੍ਰਮ-ਚਾਲਕ
94) Video :	ਸਚਿੱਤਰ
95) Wall Paper :	ਪਰਤ-ਪੱਤਰ
96) Website :	ਜਾਲ-ਟਿਕਾਣਾ
97) Window :	ਝਰੋਖਾ
98) Windows Explorer :	ਝਰੋਖਾ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ
99) Wireless :	ਤਾਰਹੀਣ
100) Word Processor :	ਸ਼ਬਦ ਅਮਲਕਾਰੀ

Dr Neelam Kaur

ਸੁਖਾਈ :- ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸਾਹ ਯੋਗਤਾ ।
'ਰਾਇ-ਤੋਗਾਂ' ਵਿਤਾਕ ਦਿੱਤੇ ਯੋਗਿਕਾ ਕਈ ਯੁੱਕੇ ਸਾਹ ਸੀਖ ਤੇ
ਰਚਨਾ । ਯੁੱਕੇ ਸਾਹ ਰਚਾਰ ਗੀਤਤ ਸਮੁੱਚੀ ਰੀਠਤਾ ਰਾ ਯਾਠਗਤ/
ਦਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ ।

ਗਗਮਤ :- 'ਰਬਾ ਯਾਤਰਾ' ਰਗਈ ਸੀਕਿਤ ਦਿੱਤੇ ਯੋਗਿਕਾ ਕਈ ਕਗਈਰਾਰ
ਕਾਨਕ ਸਿੱਧ: ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਕਗਈ ਕਾਰਜੀ ਰਾ ਯਾਠਗਤ/
ਦਿਸ਼ਾਗਤ / ਕਾਠਿਕਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ।

→ ਕਗਈਰਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੱਧ: ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਕਗਈ ਰਾਗਾਂ ਰਾ
ਯਾਠਗਤ / ਦਿਸ਼ਾਗਤ / ਕਾਠਿਕਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ।

→ ਕਗਈਰਾਰ ਸੁਸਾਨ ਸਿੱਧ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਕਗਈ ਸਿੱਧ ਰੀ ਕੰਤ ਰਾ
ਯਾਠਗਤ / ਦਿਸ਼ਾਗਤ / ਕਾਠਿਕਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ।

ਸੁਤਿਯਰ → ਕਗਈਰਾਰ ਕਗਈਰ ਸਿੱਧ ਰੁੱਗਲ: ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਕਗਈ
ਸੀਖਤ ਕਾਯਾ' ਰਾ ਯਾਠਗਤ / ਦਿਸ਼ਾਗਤ / ਕਾਠਿਕਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ।
→ ਸੀਸਰਾ ਸੁਸਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਅਧਿਐਤ ਯੋਗ ਰਚਨਾ । ਸੁਰਬਖਸ਼-ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਗੀਰ ਗੰਢਾ ਰਿਸੇ ਰਾ ਯਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ ।

ਸਰਤਕਰ → ਦਿਸ਼ਾਗਤ ਲੇਖਣ ਸੁਧ-ਅਸੁਧ, ਕੁਸੁਧ ਸਿੱਧ ਦਿੱਤੇ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ
ਤੇ ਸੀਖ ਰਾ ਯਾਠਗਤ / ਕਗਈ ਰਾ ਯਾਠਗਤ / ਦਿਸ਼ਾਗਤ / ਕਾਠਿਕਨਾਤਮਕ
ਅਧਿਐਨ । ਗਗਮ ਸਾਹ ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਰਿਸਾ ਕੰਜੀ ਯੁੱਕੇ ਰਾ
ਯਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਕਵਿਯਰ :- ਕੀਠਕਿਤਰ ਕਾਧਰਾਧੀ, ਨਸਾਧਤ: ਸੀਖ ਤੇ ਰਚਨਾ । ਕਗਈਰਾਰੀਠਗ
ਰਾ ਯਾਠਗਤ / ਦਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ । ਅਸਾਦਿ ਸੰਤ ਦਿਠਤੀ
ਯੀਠਿਕਾ । ਉਪਰੰਤ ਸਿਲੇਬਸ ਰੀ ਕਗਈ ।